

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΘΕΜΑ 4^ο

«Γνωμοδότηση επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) για το σχέδιο δημιουργίας δικτύου μονάδων ενεργειακής αξιοποίησης Απορριμματογενών Ενεργειακών Πρώτων Υλών (ΑΕΠΥ) από Αστικά Στερεά Απόβλητα (ΑΣΑ)»

**Αρ. Συνεδρίασης 19η/19-12-2025
Αρ. Απόφασης 95/2025**

Στη Θεσσαλονίκη, σήμερα 19 Δεκεμβρίου 2025, ημέρα Παρασκευή και ώρα 11:00π.μ. συνήλθαν σε τακτική συνεδρίαση, με μεικτό τρόπο (δια ζώσης και ηλεκτρονικά με τηλεδιάσκεψη), τα μέλη του Περιφερειακού Συμβουλίου Κεντρικής Μακεδονίας, κατόπιν της με αρ. πρωτ. οικ. 939803 (945)/12-12-2025 έγγραφης πρόσκλησης του Προέδρου του, προς όλους τους Συμβούλους, η οποία επιδόθηκε νόμιμα την 12η Δεκεμβρίου 2025 αντίστοιχα, στην Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας, σε καθένα από τους Αντιπεριφερειάρχες καθώς και σε καθένα από τους Συμβούλους, σύμφωνα με τις προβλέψεις των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 167 του Ν. 3852/2010, όπως ισχύει.

Από τα εξήντα ένα (61) μέλη του Περιφερειακού Συμβουλίου ήταν :

ΠΑΡΟΝΤΕΣ

1. ΜΗΤΡΑΚΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ
2. ΒΑΛΤΑΔΩΡΟΥ ΚΑΛΛΙΟΠΗ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
3. ΧΑΒΑΤΖΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
4. ΑΒΡΑΜΙΔΗΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ
5. ΑΒΡΑΜΙΔΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ
6. ΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ
7. ΑΓΓΕΛΙΔΑΚΗ ΜΑΡΙΑ
8. ΑΓΓΕΛΙΔΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ
9. ΑΝΕΣΤΙΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
10. ΒΑΣΙΛΑΚΗ-ΚΑΡΟΖΗ ΟΛΓΑ
11. ΒΕΡΓΙΔΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ
12. ΓΙΟΥΤΙΚΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
13. ΓΟΥΓΟΥΣΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ
14. ΔΕΡΜΕΝΤΖΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ
15. ΔΡΙΣΤΑ-ΛΑΦΑΤΖΗ ΧΡΥΣΑΥΓΗ
16. ΔΩΡΗΣ ΣΩΚΡΑΤΗΣ
17. ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
18. ΖΩΓΡΑΦΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ
19. ΘΩΜΑ ΔΗΜΗΤΡΑ
20. ΙΝΤΖΕΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
21. ΙΟΡΔΑΝΙΔΟΥ ΠΕΛΑΓΙΑ
22. ΚΑΛΑΙΤΖΙΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
23. ΚΑΜΠΑΝΟΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ
24. ΚΕΦΑΛΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
25. ΚΙΚΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

ΑΠΟΝΤΕΣ

1. ΤΡΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
2. ΧΑΤΖΗΗΛΙΑΔΗΣ ΘΩΜΑΣ

26. ΚΟΜΜΑΤΑΣ ΑΣΤΕΡΙΟΣ 27. ΚΟΥΡΤΙΔΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 28. ΚΟΥΦΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ 29. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ-ΤΣΙΑΛΟΥΚΗ ΣΙΜΕΛΑ 30. ΚΥΡΙΛΙΔΗΣ ΔΗΜΟΣ 31. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ 32. ΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ 33. ΜΑΥΡΙΔΟΥ ΣΟΦΙΑ 34. ΜΗΤΤΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ 35. ΜΟΥΡΤΖΙΛΑΣ ΣΤΕΡΓΙΟΣ 36. ΜΠΕΓΚΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ 37. ΜΠΙΛΛΙΑΣ ΠΑΡΙΣΗΣ 38. ΜΠΟΥΓΙΟΥΚΛΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ 39. ΜΥΛΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ 40. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΜΑΡΙΑ 41. ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ ΧΡΗΣΤΟΣ 42. ΠΑΠΟΥΛΙΔΗΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ 43. ΠΑΤΟΥΛΙΔΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 44. ΠΡΕΛΕΒΙΤΣ ΜΠΡΑΝΙΣΛΑΒ 45. ΡΟΚΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ 46. ΣΑΡΑΝΤΙΔΟΥ ΕΡΜΟΦΥΛΗ 47. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ 48. ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ 49. ΣΩΤΗΡΙΑΔΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ 50. ΤΖΑΜΤΖΗΣ ΙΟΡΔΑΝΗΣ 51. ΤΖΗΚΑ ΑΝΝΑ 52. ΤΖΗΜΑ-ΤΟΠΗ ΣΥΡΜΟΥΛΑ 53. ΤΖΟΛΛΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ 54. ΤΣΑΝΑΞΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ 55. ΦΙΛΙΠΠΙΑΔΟΥ ΜΑΓΔΑΛΗΝΗ 56. ΦΩΤΙΑΔΗΣ ΦΩΤΙΟΣ 57. ΧΑΡΙΣΤΕΑΣ ΑΓΓΕΛΟΣ 58. ΧΑΤΖΗΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΕΥΡΥΔΙΚΗ 59. ΧΑΤΖΟΓΛΟΥ ΦΩΤΙΟΣ	
--	--

Επίσης παραβρέθηκε στη συνεδρίαση η Περιφερειάρχης Κεντρικής Μακεδονίας κα Αθηνά Αθανασιάδου - Αηδονά.

Μετά τη διαπίστωση απαρτίας, ο Πρόεδρος του Περιφερειακού Συμβουλίου κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης.

Ο Πρόεδρος εκφώνησε το 11^ο θέμα της ημερήσιας διάταξης **«Γνωμοδότηση επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) για το σχέδιο δημιουργίας δικτύου μονάδων ενεργειακής αξιοποίησης Απορριμματογενών Ενεργειακών Πρώτων Υλών (ΑΕΠΥ) από Αστικά Στερεά Απόβλητα (ΑΣΑ)»** και έδωσε το λόγο στον αρμόδιο εισηγητή, ο οποίος έθεσε υπόψη του Σώματος την με αρ. πρωτ. οικ. εισήγηση του Γραφείου Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Σερρών η οποία αναφέρει τα εξής :

«**ΘΕΜΑ** Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) για το σχέδιο :
δημιουργίας δικτύου μονάδων ενεργειακής αξιοποίησης Απορριμματογενών Ενεργειακών Πρώτων Υλών (ΑΕΠΥ) από Αστικά Στερεά Απόβλητα (ΑΣΑ).

ΣΧΕΤ: 1. Το με ΑΠ: ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/86621/5493/01-08-2025 έγγραφο του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας - Γ.Δ. Περιβαλλοντικής Πολιτικής - Δ/σης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΔΙ.Π.Α.)

2. Το με ΑΠ:581200(581)/06-08-2025 έγγραφο του Περιφερειακού Συμβουλίου ΠΚΜ.
3. Το με ΑΠ: 580553(2084)/07-08-2025 έγγραφό μας, προς τις Δ/σεις Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος των ΠΕ της ΠΚΜ.
4. Το με ΑΠ: 589031(2495)/12-08-2025 έγγραφο της Δ/σης Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος ΠΕ Πέλλας.
5. Το με ΑΠ:587323(2949)/22-08-2025 έγγραφο της Δ/σης Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος ΠΕ Σερρών.
6. Το με ΑΠ: 588728(13092)/11-09-2025 έγγραφο της Δ/σης Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος ΜΕ Θεσσαλονίκης.
7. Το με ΑΠ : 92583/5968/26-08-2025 έγγραφο του Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας - Γ.Δ. Περιβαλλοντικής Πολιτικής - Δ/σης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΔΙ.Π.Α.), «Παράταση διαδικασίας διαβούλευσης της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) για το σχέδιο δημιουργίας δικτύου μονάδων ενεργειακής αξιοποίησης Απορριμματογενών Ενεργειακών Πρώτων Υλών (ΑΕΠΥ) από Αστικά Στερεά Απόβλητα (ΑΣΑ)».

1. Εισαγωγή

Η παρούσα εισήγηση αφορά την εξέταση και παροχή γνώμης επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) για το Σχέδιο δημιουργίας Δικτύου Μονάδων Ενεργειακής Αξιοποίησης ΑΕΠΥ από ΑΣΑ. Η ΣΜΠΕ υπάγεται στις προβλέψεις της Κ.Υ.Α με αριθμό ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/2006 (ΦΕΚ 1225/Β/5.9.2006) «Εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ “σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων” του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Ιουνίου 2001». Κατά συνέπεια, για την έγκριση του σχεδίου για τη δημιουργία Δικτύου Μονάδων Ενεργειακής Αξιοποίησης ΑΕΠΥ πρέπει να συνταχθεί και εγκριθεί Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) και να ακολουθηθούν οι διαδικασίες της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ), σύμφωνα με τις διατάξεις της ανωτέρω Κ.Υ.Α.

Η ΣΜΠΕ εκπονείται στο πλαίσιο της διαδικασίας Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης (ΣΠΕ).

Η διαδικασία ΣΠΕ αποτελεί το μέσο για την ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης πριν την υιοθέτηση του όποιου σχεδίου ή προγράμματος. Με τη διαδικασία αυτή εξασφαλίζεται ότι λαμβάνονται υπόψη οι ενδεχόμενες περιβαλλοντικές επιπτώσεις κατά το στάδιο του σχεδιασμού και προγραμματισμού με απώτερο σκοπό την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης και την υψηλού επιπέδου προστασία του περιβάλλοντος στο πρωιμότερο δυνατό στάδιο λήψης αποφάσεων για τη Δημιουργία Δικτύου Μονάδων Ενεργειακής Αξιοποίησης Αστικών Στερεών Αποβλήτων (ΑΣΑ)

Η ΣΜΠΕ για τη Δημιουργία Δικτύου Μονάδων Ενεργειακής Αξιοποίησης ΑΣΑ, αλλά και το σύνολο του σχεδιασμού της χώρας για την ανάπτυξη του δικτύου Μονάδων Ενεργειακής Αξιοποίησης ΑΣΑ, υλοποιείται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ) και ειδικότερα από τη Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ως αρχής σχεδιασμού του δικτύου μονάδων ενεργειακής αξιοποίησης απορριμματογενών ενεργειακών πρώτων υλών (ΑΕΠΥ) από Αστικά Στερεά Απόβλητα (ΑΣΑ). Με το υπ αριθμ ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/86621/5493/01-08-2025 (1ο σχετ) έγγραφο της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του ΥΠΕΝ καλούνται τα Περιφερειακά Συμβούλια να γνωμοδοτήσουν επί του περιεχομένου της ΣΜΠΕ σε εφαρμογή της Κ.Υ.Α ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/2006 (ΦΕΚ 1225/Β/5.9.2006).

Το Σχέδιο αποτελεί εφαρμοστικό τμήμα του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) και αποσκοπεί στην αξιοποίηση δευτερογενών καυσίμων και υπολειμμάτων

επεξεργασίας αστικών απορριμμάτων με χρήση τεχνολογιών θερμικής επεξεργασίας για την παραγωγή ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας και τη μείωση της ταφής σε ποσοστό κάτω του 10% κ. β. έως το 2030.

Η υλοποίηση του Σχεδίου είναι πλήρως εναρμονισμένη με:

1. την Οδηγία 2008/98/ΕΚ (ιεράρχηση διαχείρισης αποβλήτων),
2. την Οδηγία 2010/75/ΕΕ (βιομηχανικές εκπομπές),
3. την Οδηγία 2018/2001/ΕΕ (RED II για ανανεώσιμες πηγές ενέργειας), καθώς και με το εθνικό θεσμικό πλαίσιο και τους στόχους της κυκλικής οικονομίας.

Η ενεργειακή αξιοποίηση Απορριματογενών Ενεργειακών Πρώτων Υλών (ΑΕΠΥ) έχει αναγνωριστεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή αλλά και διεθνείς οργανισμούς (UNEP, World Bank, ISWA, CEWEP) ως μια από τις λύσεις που εντάσσονται στο πλαίσιο της κυκλικής οικονομίας της ΕΕ – Communication Paper 2017 της ΕΕ με τίτλο The Role of WtE in Circular Economy, η οποία μπορεί να έχει οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά οφέλη.

2. Αντικείμενο του Σχεδίου

Το μελετώμενο στην παρούσα μελέτη Σχέδιο αποτελεί την εφαρμοστική μελέτη του ΕΣΔΑ (Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων) για την ενεργειακή αξιοποίηση αποβλήτων και λειτουργεί ως ο οδικός χάρτης για την κατασκευή και λειτουργία ενός δικτύου μονάδων ενεργειακής αξιοποίησης ΑΣΑ, και ειδικότερα δευτερογενών (απορριματογενών) καυσίμων και υπολειμμάτων επεξεργασίας ΑΣΑ σε εθνικό επίπεδο. Στις παραπάνω κατηγορίες, δεν περιλαμβάνονται σύμμεικτα υπολειμματικά ΑΣΑ.

Μέσω του Σχεδίου θα επιτευχθεί η μετάβαση από το υφιστάμενο γραμμικό μοντέλο διαχείρισης των υπολειμμάτων επεξεργασίας ΑΣΑ (μέσω υγειονομικής ταφής) σε ένα σύγχρονο, αποδοτικό, φιλικό προς το περιβάλλον και ανταγωνιστικό κυκλικό μοντέλο διαχείρισης (ενεργειακή αξιοποίηση), μέχρι το 2030.

Ειδικότερα σημειώνεται ότι πρόκειται για μονάδες στις οποίες θα γίνεται ενεργειακή αξιοποίηση δευτερογενών (απορριματογενών) καυσίμων και υπολειμμάτων που θα προκύπτουν από την επεξεργασία των ΑΣΑ.

Στόχος του σχεδιασμού είναι τόσο η μείωση, έως το 2030, της ποσότητας των αστικών στερεών αποβλήτων που καταλήγουν σε ΧΥΤΥ (Χώρους Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων) το πολύ σε 10% κ.β. των παραγόμενων ΑΣΑ, όσο και η συνακόλουθη προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας, σε συμμόρφωση με τους σχετικούς όρους και προϋποθέσεις της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας και με εφαρμογή των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών.

3. Χωρική Εμβέλεια του Σχεδίου

Ως περιοχή αναφοράς του Σχεδίου, νοείται το σύνολο της χώρας, η οποία στο πλαίσιο της διερεύνησης της σκοπιμότητας υλοποίησής του, έχει χωριστεί σε τέσσερις Διαχειριστικές Ενότητες ως ακολούθως:

1. Διαχειριστική Ενότητα 1 (Δ.Ε.1): Περιλαμβάνει τις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Ηπείρου, Θεσσαλίας και μέρος της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων.
2. Διαχειριστική Ενότητα 2 (Δ.Ε.2): Περιλαμβάνει τις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου και μέρος της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων.
3. Διαχειριστική Ενότητα 3 (Δ.Ε.3): Περιλαμβάνει τις Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας, Αττικής, Βορείου Αιγαίου και μέρος της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.
4. Διαχειριστική Ενότητα 4 (Δ.Ε.4): Περιλαμβάνει την Περιφέρεια Κρήτης και μέρος της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.

Μέσω της παρούσας ΣΜΠΕ, ενσωματώνεται η περιβαλλοντική διάσταση κατά την υιοθέτηση ενός δικτύου έξι (6) μονάδων ενεργειακής αξιοποίησης σε επίπεδο χώρας, μέσω της αξιολόγησης και εκτίμησης των επιπτώσεων που ενδέχεται να έχουν στο περιβάλλον.

Με τον σχεδιασμό που έχει προκριθεί ως βέλτιστος, η Διαχειριστική Ενότητα 1 περιλαμβάνει δυο μονάδες ενεργειακής αξιοποίησης ΑΕΠΥ όπως και η Διαχειριστική Ενότητα 3, ενώ οι Διαχειριστικές Ενότητες 2 και 4 περιλαμβάνουν μια μονάδα ενεργειακής αξιοποίησης εκάστη ως ακολούθως:

- Δ.Ε.1.1: Π.Ε. Ροδόπης ή Ξάνθης
- Δ.Ε.1.2: Π.Ε. Κοζάνης
- Δ.Ε.2: Π.Ε. Αρκαδίας, Αχαΐας ή Ηλείας
- Δ.Ε.3.1: Π.Ε. Βοιωτίας
- Δ.Ε.3.2: Περιφέρεια Αττικής
- Δ.Ε.4: Π.Ε. Ηρακλείου

Η Π.Κ.Μ. θα εξυπηρετείται από την μονάδα της 1ης Διαχειριστικής Ενότητας 1.2 στην Π.Ε. Κοζάνης. Η τελευταία θα υποδέχεται ΑΕΠΥ (Απορριμματογενείς Ενεργειακές Πρώτες Ύλες) από τις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (ΜΑΑ Σερρών, Ανατολικού Τομέα ΠΚΜ και Δυτικού Τομέα ΠΚΜ), Δυτικής Μακεδονίας (ΜΑΑ Κοζάνης), Ηπείρου (ΜΑΑ Ιωαννίνων), Θεσσαλίας (ΜΑΑ Λάρισας, Μαγνησίας και Δυτικής Θεσσαλίας) και μέρους της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων (ΜΑΑ Κέρκυρας).

1. Εναλλακτικές Δυνατότητες

Στο πλαίσιο της ΣΜΠΕ, διερευνήθηκαν οι εναλλακτικές δυνατότητες αναφορικά με τη δημιουργία δικτύου Μονάδων Ενεργειακής Αξιοποίησης, όπως είχαν προκύψει κατά τη φάση διερεύνησης της σκοπιμότητας υλοποίησης των έργων.

Ειδικότερα, οι εναλλακτικές λύσεις που εξετάσθηκαν ήταν οι ακόλουθες:

- Μηδενική Λύση: Αφορά στην μη υλοποίηση των μονάδων ενεργειακής αξιοποίησης
- Βασικό Σενάριο: Περιλαμβάνει την υλοποίηση έξι (6) μονάδων ενεργειακής αξιοποίησης σε εθνικό επίπεδο, όπως περιγράφεται αναλυτικά στο Κεφάλαιο 4 της ΣΜΠΕ.
- Εναλλακτικές λύσεις: Αξιολογούνται τρεις (3) λοιπές εναλλακτικές λύσεις σε σχέση με το βασικό σενάριο, οι οποίες διαφέρουν ως προς τον αριθμό και τη δυναμικότητα των μονάδων ενεργειακής αξιοποίησης.

Η αξιολόγηση των εναλλακτικών δυνατοτήτων γίνεται σε στρατηγικό επίπεδο. Για τον λόγο αυτό, επιλέγονται πέντε (5) στρατηγικοί άξονες – στόχοι που θα πρέπει κατ' ελάχιστον να επιτυγχάνονται από τις εναλλακτικές δυνατότητες, και οδηγούν στην συγκριτική αξιολόγηση των εναλλακτικών δυνατοτήτων του Σχεδίου.

Από τη συγκριτική αξιολόγηση των εναλλακτικών σεναρίων προέκυψε πως το Βασικό Σενάριο, το οποίο περιλαμβάνει την πρόταση υλοποίησης έξι (6) μονάδων ενεργειακής αξιοποίησης σε εθνικό επίπεδο, όχι μόνο ικανοποιεί όλες τις παραμέτρους αλλά υπερτερεί και σε πολύ σημαντικούς τομείς όπως στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας, αποτελώντας παράλληλα μία λύση με τεχνική εφικτότητα και επενδυτική ωριμότητα.

2. Αναμενόμενα Οφέλη

Η ενεργειακή αξιοποίηση αποβλήτων είναι διαδεδομένη και δοκιμασμένη διεργασία, με στόχο την μείωση του προς τελική διάθεση όγκου τους. Σε πολυπληθείς μεγαλουπόλεις εντός και εκτός Ευρώπης οι μονάδες ενεργειακής αξιοποίησης αποβλήτων βρίσκονται συχνά στο κέντρο των πόλεων και συμμορφώνονται με τα πιο αυστηρά περιβαλλοντικά όρια. Οι μονάδες αυτές παρέχουν μια ολοκληρωμένη λύση διαχείρισης αποβλήτων, παράγοντας παράλληλα ηλεκτρική ή/και θερμική ενέργεια.

Σήμερα υπολογίζεται ότι βρίσκονται σε λειτουργία περίπου 1.200 εγκαταστάσεις ενεργειακής αξιοποίησης αποβλήτων σε όλο τον κόσμο με συνολική δυναμικότητα 310 εκατομμυρίων τόνων ανά έτος (UN, 2019). Μεγάλος αριθμός μονάδων έχει κατασκευαστεί και λειτουργεί σχεδόν σε όλες τις χώρες της ΕΕ (Ολλανδία, Γερμανία, Δανία, Γαλλία, Ισπανία, Πορτογαλία, Τσεχία, κ.λπ.).

Τα οφέλη της εφαρμογής του Σχεδίου Ενεργειακής Αξιοποίησης ΑΕΠΥ που προβλέπει η παρούσα ΣΜΠΕ συνοψίζονται στα εξής:

I. Συμμόρφωση με την νομοθεσία της ΕΕ, καθώς και την εθνική νομοθεσία

- Καθοριστική συμβολή στην επίτευξη στόχου μείωσης ταφής των αστικών αποβλήτων σε κατά μέγιστο 10% κ.β. των παραγόμενων ΑΣΑ.
- Συμβατότητα με το πλαίσιο Κυκλικής Οικονομίας της ΕΕ - Communication Paper 2017 της ΕΕ με τίτλο The Role of WtE in Circular Economy.
- Πλήρη συμβατότητα με το στόχο προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωσης, καθώς η ενεργειακή αξιοποίηση περιορίζεται αυστηρά σε διαχειριζόμενες ποσότητες ΑΕΠΥ που θα προκύψουν μετά την πλήρη κάλυψη του ανωτέρω στόχου.

II. Περιβαλλοντική Βελτίωση

- Αποφυγή βλαβερών ουσιών που περιέχονται στα απόβλητα προς ταφή σε ΧΥΤ (Χώρο Υγειονομικής Ταφής) και ενέχουν κίνδυνο ρύπανσης των εδαφών, νερών και αέρα.
- Αποφυγή των σημαντικών ανθρακικών εκπομπών (27 φορές δραστηκότερων από το CO₂) που προκύπτουν από την ταφή σε ΧΥΤ και ευθύνονται για την κλιματική αλλαγή.

III. Ενεργειακή Απόδοση

- Παραγωγή ανανεώσιμης πηγής ηλεκτρικής ενέργειας, από το βιοαποδομήσιμο κλάσμα των ΑΕΠΥ και συμβολή στους στόχους του Εθνικού Σχεδίου Ενέργειας και Κλίματος (ΕΣΕΚ).
- Επίτευξη υψηλής ενεργειακής απόδοσης με δείκτη R1 >0,65 που κατατάσσει την ενεργειακή αξιοποίηση προτιμητέα μέθοδο στην ΕΕ έναντι της ταφής.

IV. Οικονομική Βιωσιμότητα

- Σημαντική μείωση του άμεσου κόστους ΧΥΤ (εργασιών ταφής, τελών ταφής, κατασκευής-αγοράς γης για επεκτάσεις ΧΥΤ, μεταφροντίδας) που σε συνδυασμό με το έμμεσο κόστος ΧΥΤ (σημαντικό ανθρακικό και περιβαλλοντικό αποτύπωμα) αντισταθμίζει το κόστος της ενεργειακής αξιοποίησης ΑΕΠΥ.

- Ανάπτυξη νέας οικονομικής δραστηριότητας και θέσεων εργασίας σε τομείς της αλυσίδας αξίας όπως παραγωγής των ΑΕΠΥ, μεταφοράς και αξιοποίησης τους σε Μονάδες Ενεργειακής Αξιοποίησης και στην Ενεργοβόρο Βιομηχανία.

3. Μέτρα Πρόληψης και Παρακολούθησης

Η συγκρότηση των μέτρων βασίστηκε στην αρχή της πρόληψης, ήτοι στην αντιμετώπιση των αιτίων που προκαλούν τις επιπτώσεις και όχι στην αντιστάθμιση των επιπτώσεων κάθε αυτών.

Η περιβαλλοντική έγκριση του Σχεδίου προτείνεται να λαμβάνει υπόψη τα ακόλουθα:

1. Ανταπόκριση στην αρχή μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης (άρθρο 9§4 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 περί καθορισμού κοινών διατάξεων για τα Ταμεία της Πολιτικής Συνοχής 2021-2027), η οποία αναφέρεται στην αποφυγή σημαντικών επιβαρύνσεων σε έξι περιβαλλοντικούς και κλιματικούς στόχους. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της εφαρμογής τεχνικών καθαρισμού, της συμμόρφωσης με περιβαλλοντικές νομοθεσίες, και της ενσωμάτωσης στρατηγικών για την κυκλική οικονομία και την προστασία των φυσικών πόρων.

2. Εκπλήρωση των απαιτήσεων ανθεκτικότητας των υποδομών στην κλιματική αλλαγή (climate proofing of infrastructure), όπως αυτές προκύπτουν από τα θεσμικά, τεχνικά και καθοδηγητικά κείμενα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι Μονάδες Ενεργειακής Αξιοποίησης ΑΕΠΥ να συμμορφώνονται με τις σχετικές Οδηγίες για τις Βιομηχανικές Εκπομπές (IED) και τα εθνικά σχέδια προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, διασφαλίζοντας την ανθεκτικότητα των τεχνικών υποδομών τους και την αποδοτική λειτουργία τους παρά τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής.

3. Συμμόρφωση στις περιβαλλοντικές απαιτήσεις που θέτει το εκάστοτε πάγιο εθνικό ρυθμιστικό πλαίσιο του περιβάλλοντος και οι περιβαλλοντικοί όροι του κάθε έργου.

Θα εφαρμοστούν οι Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές (Best Available Techniques (BAT) Reference Document for Waste Incineration) για εγκαταστάσεις αποτέφρωσης αποβλήτων. Στο έγγραφο των ΒΔΤ για τις εγκαταστάσεις αυτές, γίνεται εκτενής αναφορά στις εκπομπές αλλά και στις κάθε είδους καταναλώσεις (ενέργεια, πρώτες ύλες κλπ.) που προκύπτουν από τη λειτουργία τους.

4. Αποφυγή συσσωρευτικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε περιοχές αυξημένης πυκνότητας παρεμβάσεων.

Η αποφυγή των συσσωρευτικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων σε περιοχές αυξημένης πυκνότητας παρεμβάσεων απαιτεί έναν συνδυασμό στρατηγικών σχεδιασμού, εκτίμησης κινδύνων, καινοτόμων τεχνολογιών και αυστηρής εφαρμογής περιβαλλοντικών κανονισμών.

5. Συμμόρφωση στις προβλέψεις και τα κριτήρια χωροθέτησης του ΕΣΔΑ κατά την επιλογή των θέσεων των μονάδων ενεργειακής αξιοποίησης αποβλήτων. Η κατάλληλη χωροθέτηση, σε συνδυασμό με τις διαδικασίες εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων και τη συμμόρφωση με την ενωσιακή και εθνική νομοθεσία, εξασφαλίζει ότι οι Μονάδες Ενεργειακής Αξιοποίησης ΑΕΠΥ θα συμβάλλουν στη βιώσιμη διαχείριση αποβλήτων και στην παραγωγή ενέργειας, χωρίς να προκαλούν σημαντική επιβάρυνση στο περιβάλλον ή στις τοπικές κοινωνίες.

6. Αυστηρή εφαρμογή των ορίων εκπομπών που προβλέπονται από την Οδηγία της ΕΕ για τις Βιομηχανικές Εκπομπές (IED, 2010/75/EU), η οποία είναι κρίσιμη για την επίτευξη βιώσιμης λειτουργίας των Μονάδων Ενεργειακής Αξιοποίησης ΑΣΑ. Υιοθέτηση των Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών (BATs) κατά τον καθαρισμό των καυσαερίων για εξασφάλιση μείωσης των εκπομπών σωματιδίων, βαρέων μετάλλων, διοξινών & NO_x, συμμόρφωση με περιβαλλοντικές απαιτήσεις της ΕΕ και μείωση των επιπτώσεων στην υγεία και το περιβάλλον. Συμμόρφωση με τις BATs και την Ευρωπαϊκή Νομοθεσία για τη διαχείριση της τέφρας, με κατάλληλο τρόπο ώστε να μειώνεται η ανάγκη για ταφή και να προάγεται η ανακύκλωση. Σε κάθε περίπτωση, η συμμόρφωση με τα όρια και την χρήση των Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών (BATs) εξασφαλίζει τη μείωση της περιβαλλοντικής επιβάρυνσης και την προστασία της δημόσιας υγείας, ενώ παράλληλα ενισχύει την κυκλική οικονομία και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

7. Συνεχής παρακολούθηση των ρύπων μέσω on-line αισθητήρων (CEMS - Continuous Emission Monitoring Systems). Η χρήση συστημάτων συνεχούς παρακολούθησης ρύπων διασφαλίζει τη διαφάνεια, την περιβαλλοντική συμμόρφωση και τη μείωση του οικολογικού αποτυπώματος των μονάδων.

8. Ορθή διαχείριση και έλεγχος ποιότητας των υπολειμμάτων με περιοδικές χημικές & τοξικολογικές αναλύσεις ικανές να διασφαλίζουν ότι πληρούνται τα περιβαλλοντικά πρότυπα υπό το πρίσμα της κυκλικής οικονομίας, της περιβαλλοντικής ασφάλειας και της συμμόρφωσης με την ενωσιακή και εθνική νομοθεσία.

Τόσο η Οδηγία 2001/42/ΕΚ όσο και η ΚΥΑ ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107-017/28.8.2006 απαιτούν την παρακολούθηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον κατά την υλοποίηση ενός σχεδίου ή προγράμματος, ώστε να εξασφαλίζεται η δυνατότητα έγκαιρου εντοπισμού και αντιμετώπισης.

Για την παρακολούθηση των σημαντικών επιπτώσεων του Σχεδίου προτείνεται να συντάσσονται Εκθέσεις σε ετήσια βάση. Η παρακολούθηση θα βασιστεί κύρια στη χρήση δεικτών που αναφέρονται στις κύριες περιβαλλοντικές μεταβολές που μπορεί να προκληθούν από το Σχέδιο.

Ειδικότερα, με την αναζήτηση των κατάλληλων δεικτών, διαμορφώθηκε η πρόταση του ακόλουθου σχήματος παρακολούθησης:

1 Ετήσια παρακολούθηση των περιβαλλοντικών συνιστωσών που είναι κρίσιμες για το περιβαλλοντικό αποτύπωμα του Σχεδίου, μέσω των ακόλουθων ενδεικτικών δεικτών:

- Εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου
- Εκπομπές ατμοσφαιρικών ρύπων
- Ενεργειακή απόδοση των μονάδων
- Δείκτης ενεργειακής ανάκτησης ΑΕΠΥ
- Παραγόμενα τέφρα και υπολείμματα καύσης
- Επίπεδα θορύβου και οσμών στις περιοχές εγκατάστασης
- Επιπτώσεις στο νερό και στο έδαφος
- Δείκτης αξιοποίησης ΑΕΠΥ για ανάκτηση ενέργειας
- Δείκτης Οικο-αποτελεσματικότητας της ενέργειας

2 Ετήσιες Εκθέσεις Παρακολούθησης των επιπτώσεων του Σχεδίου στο περιβάλλον θα συντάσσονται από την Αρχή Σχεδιασμού του εφαρμοστέου σχεδίου του ΕΣΔΑ, ήτοι η Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων της Γενικής Γραμματείας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του ΥΠΕΝ, η οποία έχει και την ευθύνη τήρησης και συλλογής των στοιχείων παρακολούθησης.

4. Κοινωνική αποδοχή

Ιδιαίτερα κρίσιμος παράγοντας επιτυχίας, αποτελεί η διασφάλιση της κοινωνικής αποδοχής. Απαιτείται έγκαιρη και διαφανής ενημέρωση των τοπικών κοινωνιών, αξιοποίηση καλών πρακτικών από αντίστοιχες ευρωπαϊκές πόλεις, εφαρμογή των αντίστοιχων BATs, προκειμένου να μην επηρεάζεται αρνητικά το επίπεδο διαβίωσης και όχλησης των κατοίκων.

7. Προτάσεις

Συμπληρωματικά στη ΣΜΠΕ, προτείνεται, εφόσον είναι δυνατή η χρήση 2 μονάδων ενεργειακής αξιοποίησης από την ΠΚΜ, να εξεταστεί αν κάποιες ΠΕ της ΠΚΜ, λόγω μεγαλύτερης εγγύτητας, θα μπορούσαν να εξυπηρετηθούν κι από τη μονάδα στη Θράκη, για λόγους οικονομίας πόρων κατά τη μεταφορά, (χρόνος, εργαζόμενοι, μεταφορικά μέσα, καύσιμα, κλπ).

Παράλληλα, επισημαίνεται πως η μεταφορά των απορριμμάτων προς καύση, (δεδομένου πως για την ΠΚΜ, αφορά υψηλές ποσότητες και για πολλά χιλιόμετρα, απαιτεί την συγκριτική αξιολόγηση του πιο αποδοτικού μέσου μεταφοράς στα πλαίσια μιας πολυκριτηριακής ανάλυσης. .

Επίσης κρίνεται σημαντικό να εξεταστεί στα διάφορα σενάρια, η συν-επεξεργασία απορριμμάτων σε υπάρχουσες Τσιμεντοβιομηχανίες, οι οποίες έχουν λάβει και την αντίστοιχη άδεια. Στις τσιμεντοβιομηχανίες, τα απορρίμματα χρησιμοποιούνται ως καύσιμο. Η καύση λαμβάνει χώρα σε υψηλές θερμοκρασίες όπου καταστρέφονται οργανικές ενώσεις και μειώνονται επικίνδυνα υποπροϊόντα, καθώς η τέφρα ενσωματώνεται στο τσιμέντο. Ουσιαστικά γίνεται «διπλή αξιοποίηση» (ενέργεια + πρώτη ύλη) επιτυγχάνοντας και μείωση αποτυπώματος CO₂ στον κλάδο του τσιμέντου. Δηλαδή οι τσιμεντοβιομηχανίες προσφέρουν ολική ενσωμάτωση ανόργανων καταλοίπων στο προϊόν και εξαιρετικά υψηλές θερμοκρασίες. Θα πρέπει όμως να διαθέτουν κατάλληλα συστήματα επεξεργασίας καυσαερίων. Αυτό καθιστά την απαίτηση για αυστηρή παρακολούθηση (με πολύ προηγμένα μέσα) των συνθηκών καύσης και της ποιότητας των καυσαερίων.

5. Όροι και Προϋποθέσεις Θετικής Γνωμοδότησης

Η υπηρεσία μας γνωμοδοτεί θετικά για την υλοποίηση του Σχεδίου, με τους ακόλουθους όρους:

1. Εξέταση των διαφόρων προτάσεων που προαναφέρθηκαν.
2. Αυστηρή τήρηση όλων των περιβαλλοντικών όρων και συμμόρφωση με τα όρια εκπομπών της Ε.Ε.
3. Ενεργειακή αξιοποίηση αποκλειστικά μη ανακυκλώσιμων υλικών, μετά την επίτευξη στόχων ανακύκλωσης.
4. Δημόσια πρόσβαση στα στοιχεία εκπομπών, ενεργειακής απόδοσης και διαχείρισης υπολειμμάτων.
5. Πρόληψη σωρευτικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων και οχλήσεων στη ποιότητα διαβίωσης.
6. Διασφάλιση ανθεκτικότητας υποδομών στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

6. Συμπέρασμα

Συμπερασματικά, το Σχέδιο Δημιουργίας Δικτύου Μονάδων Ενεργειακής Αξιοποίησης ΑΕΠΥ από ΑΣΑ αποτελεί στρατηγική επιλογή που συνάδει με τις εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές για την κυκλική οικονομία, τη βιώσιμη ανάπτυξη και την ενεργειακή ασφάλεια. Η επιτυχής υλοποίηση των προτεινόμενων έργων προϋποθέτει την παράλληλη εφαρμογή μέτρων κοινωνικής συναίνεσης, την αξιοποίηση υφιστάμενων υποδομών και την επιλογή φιλικών προς το περιβάλλον μεθόδων μεταφοράς».

Το Περιφερειακό Συμβούλιο λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω καθώς και τη προφορική τοποθέτηση του αρμόδιου εισηγητή ως εξής :

«Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σήμερα καλούμαστε να γνωμοδοτήσουμε επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για το σχέδιο δημιουργίας δικτύου μονάδων ενεργειακής αξιοποίησης ΑΕΠΥ από ΑΣΑ στην Περιφέρειά μας.

Μελετώντας τα στοιχεία της ΣΜΠΕ, διαπιστώνουμε ότι το σχέδιο εγείρει τα ακόλουθα ζητήματα:

1) Περιβαλλοντικοί κίνδυνοι: Η συγκέντρωση και επεξεργασία Απορριμματογενών Ενεργειακών Πρώτων Υλών ενδέχεται να προκαλέσει αυξημένες εκπομπές ρύπων, δυσοσμία και επιπτώσεις στην ποιότητα αέρα της περιοχής.

2) Χωροταξικά ζητήματα: Η εγκατάσταση μονάδων σε περιοχές με αυξημένη οικιστική ή αγροτική δραστηριότητα θα μπορούσε να προκαλέσει δυσμενείς επιπτώσεις στη χρήση γης, στην τοπική ανάπτυξη και στον τουρισμό.

3) Κοινωνική αποδοχή: Οι τοπικές κοινωνίες και οι φορείς εκφράζουν ανησυχίες για την επίδραση στην καθημερινή ζωή και στην υγεία των πολιτών.

4) Επιπλέον στην ΣΜΠΕ αναφέρεται ότι οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις αναλύονται επιφανειακά λόγω του πρώιμου σταδίου, για τις λεπτομέρειες ανάλυσης βεβαίως σας παραπέμπω στην ΣΜΠΕ στο κεφάλαιο 11 στη σελίδα 24 στη μελέτη που είναι αναρτημένη από το Υπουργείο.

5) Τέλος, οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις του σχεδίου αναλύονται χωρίς επαρκή ποσοτική ή ποιοτική τεκμηρίωση ιδίως όσον αφορά τις εκπομπές ρύπων και αερίων του θερμοκηπίου, τη διαχείριση των υπολειμμάτων καύσης και τις πιθανές επιπτώσεις στα τοπικά οικοσυστήματα και τη Δημόσια Υγεία.

Για όλους αυτούς του λόγους και

λαμβάνοντας υπόψη τις αρνητικές εισηγήσεις άλλων Περιφερειών προτείνω η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας να εκφράσει αρνητική γνώμη για τη ΣΜΠΕ μέχρι να υπάρξει αναθεώρηση του σχεδίου με σαφή περιβαλλοντικά μέτρα, τεχνικές εγγυήσεις ασφαλείας και πλήρη τυπική συμβατότητα.

Η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για τη δημιουργία δικτύου μονάδων ενεργειακής αξιοποίησης απορριμματογενών ενεργειακών πρώτων υλών από αστικά στερεά απόβλητα χρειάζεται να ενισχυθεί με πρόσθετα στοιχεία τεκμηρίωσης και

αναλυτικότερη αποτύπωση κρίσιμων παραμέτρων στρατηγικού σχεδιασμού ώστε να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του εθνικού και ευρωπαϊκού θεσμικού πλαισίου.

Σας καλώ, επομένως, να υπερψηφίσουμε την αρνητική γνωμοδότηση, προκειμένου να προστατεύσουμε το περιβάλλον, τη δημόσια υγεία και τη βιώσιμη ανάπτυξη της Περιφέρειάς μας. Σας ευχαριστώ πολύ.»

και μετά από τη διαλογική συζήτηση που ακολούθησε

Αποφασίζει ομόφωνα

Γνωμοδοτεί αρνητικά επί της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) για το σχέδιο δημιουργίας δικτύου μονάδων ενεργειακής αξιοποίησης Απορριμματογενών Ενεργειακών Πρώτων Υλών (ΑΕΠΥ) από Αστικά Στερεά Απόβλητα (ΑΣΑ).

Λευκό ψήφισαν οι περιφερειακοί σύμβουλοι κ.κ. Β. Ρόκος και Α.Μπουγιουκλή.

Η παρούσα απόφαση αφού συντάχθηκε, διαβάστηκε και βεβαιώθηκε, υπογράφεται ως ακολούθως :

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΟΥ Π.Σ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Π.Σ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΑΒΑΤΖΑΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΜΗΤΡΑΚΑΣ